

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

Skat af negative renter©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skatteministeriet har udarbejdet et udkast til et lovforslag om beskatningen af det særegne fænomen negative renter.

Gennem de i hvert fald seneste 100 år har skattelovgivningen indeholdt udtrykkelige regler om fradragsret for renteudgifter og beskatning af renteindtægter.

Efter loven er der således *fradragsret for renter af prioriteter og anden gæld*. Fradragsretten gælder, uanset om gælden har erhvervsmæssig eller privat karakter.

Omvendt er *renteindtægter af udlån og andre udestående fordringer skattepligtige*. Dette gælder ligeledes, hvad enten lånet har erhvervsmæssig eller privat karakter.

I praksis har været ført talrige sager vedrørende spørgsmålet om, hvornår en udgift henholdsvis en indtægt skal anses som en "rente" i skattelovgivningens forstand.

Det ligger herefter fast, at der ved en rente forstås et *vederlag* for adgangen til at råde over fremmed kapital, der beregnes *periodevis* som en *procentdel af den til enhver tid værende restgæld*. Det kræves endvidere, at renten skal vedrøre en *aktuel forpligtelse*, der påhviler skatteyderen som en *reel retlig forpligtelse*.

Hvis ét eller flere af disse kendetegn ikke foreligger, er der ikke tale om en rente i skattelovgivningens forstand - men om et andet vederlag, hvor der gælder andre beskatningsregler.

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

Rentebegrebet er i skatteretlig praksis afgrænset snævert – og også mere snævert end i andre sammenhænge. Eksempelvis omfatter det skatteretlige rentebegreb kun den nominelle rente og altså ikke en ”effektiv rente”, hvori også kursgevinster medregnes.

Effektiv beskatning af renter

Da statsskatteloven blev gennemført i 1903, var der fuld fradragsret for renteudgifter. Renteudgifter kunne altså modregnes direkte i borgerens skattepligtige indtægter af enhver karakter og fragik således med den højeste marginale trækprocent. Modstykket var, at renteindtægter skulle beskattes med højeste marginale beskatning.

Med skattereformen fra 1986 og senere lignende indgreb er fradragseffekten af renteudgifter blevet mærkbart formindsket. Samtidig er marginalbeskatningen af renteindtægter blevet lempet i et vist omfang.

Renteudgifter, der ligger i virksomhedsskatteordningen, kan dog direkte modregnes i indtægter fra virksomheden.

I enkelte andre situationer er der også fastsat særregler. Bl.a. er der skattefrihed vedrørende renter af visse overskydende skatte- og afgiftsbeløb. Omvendt er der som det ganske klare udgangspunkt ikke fradragsret for renter, der aktualiseres som følge af ikke-rettidig betaling af skatter og afgifter.

Negative renter

Da reglerne om den skattemæssige håndtering af renter blev vedtaget i tidernes morgen, var der næppe nogen, der havde forudset, at lånerenter kunne blive negative, således at debitor (låntager) fik betaling for at låne penge.

I SKAT's terminologi forstås ved renter da også et sædvanligt periodisk vederlag til kreditor beregnet som en bestemt procentdel af den til enhver tid værende restgæld for at stille kapital til disposition.

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

Men som det konstateres i Skatteministeriets lovudkast om beskatning af negative renter har en af Nationalbankens rentesatser, nemlig indskudsbevisrenten, for første gang i Nationalbankens historie i perioder været negativ. Renteudviklingen har ligeledes ført til, at der i en række tilfælde er blevet fastsat en negativ rentesats på flere former for andre lånemellemværender, herunder realkreditlån og indlånskonti i pengeinstitutter.

På denne baggrund udsendte SKAT i februar 2015 en meddelelse om den skattemæssige håndtering af negative renter for henholdsvis debitor, der modtager en betaling (rente) for at råde over den lånte kapital, og kreditor, der må betale en rente for at stille kapitalen til rådighed.

SKAT konkluderede i denne meddelelse, at skattelovgivningen - der blot taler om "renter" - også måtte omfatte en negativ rente, dvs. et periodisk vederlag til *debitor*, beregnet som en bestemt procentdel af den til enhver tid værende restgæld.

Det indebar det – for så vidt naturlige resultat – at både en renteindtægt for debitor i form af en negativ rente, og en renteudgift for kreditor i form af en negativ rente skal medregnes på selvangivelsen. En renteindtægt i form af en negativ rente er således skattepligtig for debitor og en renteudgift i form af en negativ rente er fradragsberettiget for kreditor.

I meddelelsen fra SKAT fra februar 2015 oplyste SKAT samtidig, at spørgsmålet om behandlingen af negative renter i relation til andre skatteregler ville blive behandlet på et senere tidspunkt. Det drejer sig om tilfælde, hvor der i skattelovgivningen ikke i tilstrækkelig grad er taget højde for, at renten kan være negativ.

Lovudkast om negative renter

Med det udkast til et lovforslag om uddybende regler på området, som Skatteministeriet nu har offentliggjort, er det tanken at tage højde for negative renter også i forhold til andre skatteretlige problemstillinger.

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

Fradragsret for kreditors renteudgifter

Lovudkastet indeholder bl.a. for det første et forslag til en præcisering af de mere end 100 år gamle regler om fradragsret for renteudgifter, således at en *negativ rente for kreditor*, dvs. en betaling af rente fra kreditor til debitor, er fradragsberettiget for kreditor efter samme regler som ”almindelige” renteudgifter forstået som debitors renteudgifter ved en positiv rente. Dette alt under forudsætning af, at der er tale om en rente, der opfylder definitionen på en rente, dvs. et periodisk vederlag til *debitor* beregnet som en bestemt procentdel af den til enhver tid værende restgæld.

Beskatning ved lån udstedt til overkurs

Lovudkastet indeholder endvidere et forslag om en ændret beskatning i visse tilfælde, hvor en negativ rente giver anledning til, at obligationslån udstedes til overkurs. Det drejer sig om tilfælde, hvor en person stifter et lån på sådanne vilkår, at lånet etableres til overkurs. Efter gældende regler skal en sådan overkurs som udgangspunkt beskattes hos debitor allerede på det tidspunkt, hvor lånet optages.

I lovudkastet nævnes som eksempel på disse tilfælde den situation, at der stiftes et obligationslån med en hovedstol på 1.000.000 kr. Kursen på stiftelsestidspunktet er 110, og der udbetales således et låneprovenu til debitor på 1.100.000 kr. Lånet skal indfries til kurs 100. Gevinsten på 100.000 kr. er skattepligtig for debitor på stiftelsestidspunktet.

I lovudkastet foreslås her, at beskatningen af overkursen - i eksemplet de 100.000 kr. - i visse tilfælde skal fordeles over obligationernes løbetid.

Problemet er efter lovudkastet aktuelt særligt for variabelt forrentede obligationslån med en løbetid på typisk 3 – 5 år, hvor rentefastsættelsen sker f.eks. hvert kvartal eller hvert halve år. Ifølge en rapport fra april 2015 fra en arbejdsgruppe nedsat af den tidligere erhvervs- og vækstminister udgør disse lån ca. 22 pct. af realkreditinstitutternes samlede udeståender, svarende til ca. 560 mia. kr.

For disse lån er det efter lovudkastet i praksis ikke muligt at iværksætte en negativ rentebetaling til debitor, da realkreditinstitutterne ikke i alle tilfælde har kendskab til, hvilke

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

kreditorer (investorer), der har købt de udstedte obligationer – og dermed ikke har kendskab til, hvem en negativ rente skulle opkræves hos.

Vælger realkreditinstituttet at løse denne problemstilling ved at lægge et ”gulv” på 0 pct. under kuponrenten, vil rentegulvet ved en negativ markedsrente kunne indebære, at obligationerne udstedes til en kurs over 100 for at etablere samme effektive rente som for lån uden rentegulv.

Debitor vil herved kunne opnå en kursgevinst, og denne kursgevinst vil efter de gældende skatteregler være skattepligtig for debitor, og da allerede i det år, hvor lånet optages. Havde debitor alternativt optaget et lån uden et rentegulv, ville debitor derimod blive beskattet løbende af den renteindtægt, som debitor ville modtage som følge af den negative rente.

Efter det foreliggende lovudkast er det på denne baggrund tanken at ændre beskatningen af en sådan overkurs, således at beskatningen af overkursen hos debitor for obligationslån finansieret med obligationer udstedt til overkurs sker løbende som en renteindtægt, svarende til at overkursen tilfaldt debitor som en fast negativ rente på lånet.

Flere betingelser skal være opfyldt for at kunne opnå denne alternative beskatning af overkursen, herunder at lånet er inkonverterbart og direkte baseret på børsnoterede obligationer, samt at lånets rente ved stiftelsen er 0 pct. og ikke i lånets løbetid kan blive mindre end 0 pct.

Fradragstidspunktet og beskatningstidspunkt

I skattelovgivningen er fastsat nogle grundlæggende regler om fradragstidspunktet for renteudgifter og beskatningstidspunktet for renteindtægter. Af de gældende regler fremgår herunder bl.a., at renteudgifter *som udgangspunkt* kan fratrækkes i det indkomstår, hvor renten forfalder til betaling – og ikke først i det eventuelt senere indkomstår, hvor renteudgiften betales.

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

Med lovudkastet er det tanken at fastslå, at de særlige regler om fradragstidspunktet for renteudgifter og beskatningstidspunktet for renteindtægter fremover omfatter alle renteudgifter og renteindtægter, uanset om renteudgiften hhv. renteindtægten følger af en positiv eller en negativ rente. Afgørende for, om en udgift eller indtægt er omfattet af dette regelsæt, er således ikke, om skatteyderen er kreditor eller debitor i gældsforholdet. Afgørende er i stedet, om der er tale om en rente i skatteretlig forstand.

Indberetningspligt omfatter også negative renter

Vel ikke overraskende er det efter lovudkastet endvidere tanken at banker og andre finansielle aktørers indberetningspligter også skal omfatte negative renter.

Hvis en indberetningspligtig efter loven f.eks. skal indberette tilskrevne renter på gæld, skal den indberetningspligtige således indberette renter på gælden, der måtte følge af en positiv såvel som af en negativ rente. Dette gælder, uanset hvordan rentebetalingen berigtiges.

Det skal efter lovudkastet endvidere præciseres, at banker m.v., der modtager indskud til forrentning, er indberetningspligtige, uanset om forrentningen er positiv eller negativ. Dette gælder, selv om renten måtte være 0 pct., og der således ikke tilskrives en rente. Det samme gælder for aktører, der som led i deres virksomhed yder eller formidler lån.

For så vidt angår særligt debitorers kursgevinster ved optagelse af lån udstedt til overkurs, jf. ovenfor, vil de gældende regler om indberetningspligt blive udvidet, således at den, der som led i sin virksomhed yder eller formidler lån, skal foretage årlig indberetning til SKAT af de beregnede renteindtægter, svarende til, at overkursen i stedet udgjorde en fast negativ rente på lånet.

Ikrafttræden

Lovudkastet, der også omfatter andre initiativer, skal efter udkastet træde i kraft den 1. januar 2016.

Offentliggjort d. 24. oktober 2015

For så vidt angår særligt den foreslåede beskatning af kursgevinster ved optagelse af lån til overkurs, er det tanken, at de nye regler skal have virkning for gæld, der stiftes fra og med den 1. januar 2016.

— o —